

Vagn Bro: I anledning af det ærede medlem hr. Niels Andersens bemærkning om, at det er en ener, skal jeg blot sige, at efter mine samtaler har jeg indtryk af, at også denne ener har et betydeligt følgeskab.

Paabøl: I § 2 i den nye byggestøttelov af 1958 fastslås det, at statens støtte til boligbyggeriet skal tilrettelægges med henblik på en stabil byggerytme, og det er ofte i efterkrigsårene blevet fremhævet, at en omfattende statsfinansiering af boligbyggeriet var nødvendig for at sikre en stabil byggerytme. Det er derfor paradoksalt, at det netop er statens udlån til boligbyggeriet, der har forstyrret byggerytmen og fremkaldt det kaos, der nu hersker inden for byggeriet.

Nu er det jo ofte fra radikal og fra retsforbundets side hævdet, at man ved den nye byggestøttelov havde liberaliseret boligbyggeriet ved at gå over til privat finansiering i større omfang, og den højtærede minister hr. Viggo Starcke sagde jo også i går, at man havde liberaliseret boligbyggeriet. Derimod er jeg ikke sikker på, at den højtærede boligminister er slet så begejstret for loven, for jeg har set, at han ved forskellige lejligheder har udtalt, at det var ikke socialdemokratiets lov; hvis det havde været socialdemokratiets lov, ville den have fået et andet indhold, end den nu har. Ikke desto mindre er det en socialdemokratisk minister, der har sat sit navn under loven. Forholdet er vel i øvrigt det, at man under lovens behandling fuldstændig har underkendt det private byggeris muligheder, sådan som man i sin tid også underkendte mulighederne for det private byggeri efter kap. V A. Det er denne fejlbedømmelse af det private byggeris muligheder, der er skyld i den situation, vi befinder os i i dag.

Det er klart, at man ved overgangen til en nyordning må indrømme en rimelig margen for et skøn over den kommende udvikling. Men statens udlånsvirksomhed i de første måneder efter den nye lovs vedtagelse har haft et helt urimeligt omfang. I kalenderåret 1959 er der i henhold til 1955-loven og den nye lov, derunder den nye lovs overgangsbestemmelser, givet subsidier i form af direkte udlån, i form af

statsgarantier og i form af driftstilskud til i alt 15 575 lejligheder; deraf er der ydet direkte statslån til 11 879 lejligheder. De sociale boligselskaber har fået direkte statslån til 5 833 lejligheder, de har fået statsgarantier til 1 179 lejligheder, og de har fået rene driftstilskud til 845 lejligheder. Der er altså ydet subsidier til det sociale byggeri til i alt op imod 8 000 lejligheder, og det er meget bemærkelsesværdigt, at man så sent som i september måned 1959, på et tidspunkt da det var åbenbart for alle, at udviklingen inden for byggeriet var ved at løbe løbsk, har givet direkte udlån til 1 666 lejligheder, hvoraf alene 1 478 lejligheder i det sociale byggeri.

Resultatet af denne fejlbedømmelse, af dette urimeligt store statslån er blevet, at gryden igen er kogt over, og at man pr. 1. marts 1960 har måttet indføre et igangsættelsesstop, som endnu gælder i København, Ålborg, Århus og visse andre steder. Ansvar for denne udvikling er den høje regerings, og det gør ikke forholdet bedre, at man har gjort den tidligere boligminister til syndebuk og erstattet ham med en af de sociale boligselskabers håndgangne folk, den nuværende højtærede boligminister hr. Carl P. Jensen.

Nu er det, jeg gerne vil spørge den højtærede boligminister om, hvilke muligheder han mener der er for at afvikle byggestoppet, og jeg vil i denne forbindelse bede den højtærede minister redegøre for, i hvilket omfang og efter hvilke retningslinjer der hidtil er givet dispensation fra igangsættelsesstoppet. Og hvis den højtærede minister ikke mener, at igangsættelsesstoppet kan afvikles straks eller nogenlunde omgående, vil jeg bede ministeren meddele tinget, i hvilket omfang og efter hvilke retningslinjer det er tanken i den kommende tid at give dispensation fra igangsættelsesstoppet.

Der har været nogle meddelelser i dagspressen om, at man ville gøre det på grundlag af køen. Men køen er jo et tvetydigt begreb. Det er jo et spørgsmål om pladsen i køen. Er det køen inden for kommunerne, byggetilladelsen i kommunerne eller boligministeriets kø med hensyn til dispensationsandragender? For øvrigt har Byggesocietetet forleden dag holdt et møde i Ålborg, og man er dér gået ind for en